Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (fjärde avdelningen)

den 21 november 2018 *

”Personalmål – Tjänstemän – Rekrytering – Meddelande om uttagningsprov Epso/AST-SC/03/15 – Beslut att neka tillträde till utvärderingsproven – Begäran om omprövning – Vägran att överföra denna begäran till uttagningskommittén för det aktuella allmänna uttagningsprovet på grund av att den inkommit för sent – Fördelning av befogenheter mellan Epso och uttagningskommittén”

I mål T-587/16,

HM, företrädd av advokaten H. Tettenborn,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av T. Bohr och G. Gattinara, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan enligt artikel 270 FEUF med yrkande om ogiltigförklaring dels av det beslut som meddelats av Europeiska rekryteringsbyrån (Epso) den 17 augusti 2015 att inte beakta begäran om omprövning av uttagningskommitténs beslut att inte bevilja sökanden tillträde till nästa etapp i uttagningsprovet Epso/AST-SC/03/15–3, dels uttagningskommitténs ”implicita beslut” att inte bifalla denna begäran,

meddelar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen),

sammansatt av ordföranden H. Kanninen samt domarna J. Schwarcz (referent) och C. Iliopoulos,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

* Rättegångsspråk: tyska.

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Den 8 januari 2015 offentliggjorde Europeiska rekryteringsbyrån (Epso) i *Europeiska unionens officiella tidning* meddelandet om allmänt uttagningsprov Epso/AST-SC/03/15–3 för att upprätta en anställningsreserv av sekreterare och kontorspersonal (lönegrad SC 1 och SC 2) inom olika områden (nedan kallat det allmänna uttagningsprovet) (EUT C 3A, 2015, s. 1).

2 Den 12 februari 2015 ingav sökanden, HM, sin ansökan till det allmänna uttagningsprovet. Hon valde området ”sekretariatstjänster” och lönegrad SC 2, men accepterade att hennes ansökan eventuellt skulle hänföras till lönegrad SC 1.

3 I punkt 2 i bilaga III till meddelandet om allmänt uttagningsprov föreskrivs, vad gäller de särskilda behörighetskraven avseende utbildning tre olika villkor, varav endast det sista är relevant i förevarande fall. Detta villkor formulerades enligt följande:

”[Y]rkesutbildning (motsvarande nivå 4 enligt den europeiska referensramen för kvalifikationer på minst ett år, följt av minst tre års yrkeserfarenhet. Både utbildningen och erfarenheten måste huvudsakligen ha anknytning till arbetsuppgifterna.”

4 Sökanden deltog i tillträdesproven den 25 mars 2015. Genom skrivelse av den 11 juni 2015 informerade Epso henne om att hon hade klarat dessa prov, eftersom hon erhållit det lägsta antal poäng som krävs för vart och ett av dem. I samma skrivelse angav Epso att nästa steg skulle vara att uttagningskommittén i det allmänna uttagningsprovet (nedan kallad uttagningskommittén) skulle studera de elektroniska ansökningarna för att kontrollera sökandenas behörighet att delta i uttagningsprovet.

5 Det råder oenighet mellan parterna i tvisten om huruvida det var den 30 juli 2015 eller senare som sökanden, genom ett elektroniskt meddelande på sitt Epsokonto, informerats av uttagningskommittén om att den, efter att ha granskat hennes ansökan, hade beslutat att inte bevilja henne tillträde till nästa etapp av uttagningsprovet. I sitt beslut (nedan kallat beslutet om avslag) grundade sig uttagningskommittén på den omständigheten att sökanden inte hade de kvalifikationer som krävs, detta eftersom hon visserligen visat att hon genomgått yrkesutbildning på ett år, men denna utbildning i huvudsak inte hade någon anknytning till de arbetsuppgifter som det allmänna uttagningsprovet omfattar.

6 Ytterligare oenighet mellan parterna råder beträffande när sökanden gick in på sitt Epsokonto för att ta del av denna information. Sökanden menar nämligen att hon regelbundet gått in på sitt konto, senast den 29 juli och den 4 augusti 2015, utan att finna några nya meddelanden, medan Europeiska kommissionen har gjort gällande att den elektroniska loggboken avseende IT-systemet för Epsokonton visar att det var först den 8 augusti 2015, kl. 20:41, som sökanden gick in på sitt konto, på vilket uttagningskommitténs beslut hade gjorts tillgängligt nio dagar tidigare.

7 Den 7 augusti 2015 erhöll sökanden ett automatiskt e-brev från Epso, som hade följande lydelse:

”Avsändningsdatum: fredagen den 7 augusti 2015 kl. 15:26 …

Saken: Ett nytt meddelande har publicerats på ditt Epsokonto. …

Detta är ett automatiskt e-postmeddelande. Var vänlig besvara inte detta meddelande.

Bästa sökande,

detta meddelande rör din ansökan till ett uttagningsprov eller ett urvalsförfarande EU- karriär som anordnas av [Epso].

Ett nytt meddelande har publicerats på ditt Epsokonto.

Du kan få tillgång till ditt konto genom att klicka på följande länk: …

Vänliga hälsningar

ANM.: Observera att du måste kontrollera ditt Epsokonto minst två gånger i veckan enligt vad som anges i handledningen för allmänna uttagningsprov eller i intresseanmälan. Alla officiella meddelanden skickas via Epsokontot och endast de datum som anges i dessa offentliggjorda skrivelser har rättsverkan.

Detta e-postmeddelande är en tilläggstjänst från Epsos sida, utan rättsligt värde.

Underrättelse genom e-post skickas samtidigt som det nya meddelandet offentliggörs på ditt Epsokonto. Av orsaker som ligger utanför vår kontroll kan e-postmeddelanden i vissa fall vara försenade. Eventuella klagomål på grundval av en sådan försening kommer inte att beaktas.

Epso”

8 Den 13 augusti 2015 ingav sökanden, på grundval av punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna för allmänna uttagningsprov (EUT C 60 A, 2014, s. 1) (nedan kallade de allmänna bestämmelserna), en begäran om omprövning av uttagningskommitténs beslut om avslag på hennes ansökan (nedan kallad begäran om omprövning). Sökanden hävdade att det elektroniska meddelandet på hennes Epsokonto angående beslutet om avslag inte var tillräckligt motiverat, eftersom det var fråga om en ren upprepning av ordalydelsen i meddelandet om uttagningsprov. Kommissionen uppgav dessutom att en uttagningskommitté för ett föregående uttagningsprov tillåtit henne att delta i utvärderingsproven i detta uttagningsprov, vilket enligt henne också gällde sekretariatstjänster och vilket föreskrev högre kvalifikationer än vad som gällde i förevarande allmänna uttagningsprov. Sökanden gjorde vidare gällande att i ett sådant fall medför den omständigheten att uttagningskommittén inte gjort samma bedömning som i ett tidigare uttagningsprov att ett sådant beslut måste motiveras särskilt.

9 Genom ett e-postmeddelande av den 17 augusti 2015 informerade Epso, genom N. H., i egenskap av chef för arbetsgruppen för förbindelserna med de sökande, sökanden om att Epso inte kunde beakta hennes begäran, eftersom den inte har lämnats in inom tidsfristen på tio kalenderdagar som fastställts i de allmänna bestämmelserna (nedan kallat Epsos beslut av den 17 augusti 2015). Epso underrättade sökanden om att denna frist hade börjat löpa den 30 juli 2015 då det elektroniska meddelandet offentliggjordes på Epsokontot.

10 Den 1 september 2015 bad sökanden, per e-post, Epso om att utan dröjsmål översända hennes begäran om omprövning till uttagningskommittén. Hon grundade sig härvid på punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna, enligt vilka en begäran om omprövning ”kommer … att granskas och överlämnas för behandling till samma enhet som antog det beslut som du bestrider (antingen uttagningskommittén eller Epso)”. Sökanden angav att eftersom begäran om omprövning riktades mot beslutet att avslå hennes ansökan, vilket fattats av uttagningskommittén, borde begäran om omprövning under alla omständigheter ha överlämnats till uttagningskommittén.

11 Den 16 september 2015 informerade Epso sökanden om att hennes begäran om omprövning, som nämns i punkt 10 ovan, inte skulle beaktas, eftersom den hade ingetts för sent. Genom e-postmeddelande av den 20 september 2015 frågade sökanden på nytt om hennes begäran om omprövning hade överlämnats till uttagningskommittén.

12 Den 25 september 2015 erhöll sökanden följande svar från Epso:

”Som jag redan har förklarat i mina tidigare brev skickar vi (Epso), inom ramen för våra befogenheter, endast klagomål [Beschwerden] till uttagningskommittén, om de har inkommit inom tidsfristen. Eftersom detta inte är fallet när det gäller ditt klagomål (Beschwerde), har det inte översänts.”

13 Den 4 november 2015 ingav sökanden ett skriftligt klagomål mot ”besluten” av den 17 augusti, 16 september och den 25 september 2015, i vilka Epso informerat henne om att hennes ansökan inte skulle beaktas.

14 Genom beslut av den 17 mars 2016 avslogs sökandens klagomål. Den tyska översättningen av detta beslut skickades till sökanden den 18 april 2016.

Förfarandet och parternas yrkanden

15 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till Europeiska unionens personaldomstols kansli den 23 mars 2016. Målet registrerades under nummer F-17/16.

16 Genom skrivelse som inkom till personaldomstolens kansli den 6 april 2016 ansökte sökanden om att beviljas anonymitet enligt artikel 48.1 i personaldomstolens rättegångsregler. Genom skrivelse av den 28 april 2016 informerade personaldomstolens kansli sökanden om att den hade bifallit denna begäran.

17 Med tillämpning av artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2016/1192 av den 6 juli 2016 om överföring till tribunalen av behörigheten att i första instans avgöra tvister mellan Europeiska unionen och dess anställda (EUT L 200, 2016, s. 137), överfördes målet till tribunalen i det skick det förelåg per den 31 augusti 2016. Målet fick därvid målnummer T-587/16 och tilldelades fjärde avdelningen.

18 Då parterna inte hade begärt muntlig förhandling enligt artikel 106.1 i tribunalens rättegångsregler beslutade tribunalen (fjärde avdelningen), som ansåg att den hade tillräckligt underlag för avgörandet genom handlingarna i akten, att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet i enlighet med artikel 106.3 i rättegångsreglerna.

19 Den 5 februari 2018 ställde tribunalen skriftliga frågor till kommissionen. Dess svar inkom till tribunalens kansli inom den utsatta fristen. Den 13 mars 2018 yttrade sig sökanden i det avseendet.

20 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara Epsos beslut av den 17 augusti 2015,

– ogiltigförklara uttagningskommitténs ”implicita beslut” att inte bifalla begäran om omprövning, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

21 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

Huruvida talan kan tas upp till prövning

22 Kommissionen har i huvudsak gjort gällande att talan mot Epsos beslut av den 17 augusti 2015 ska avvisas, eftersom detta beslut varken innebär ett avslag på sökandens ansökan eller ett svar från uttagningskommittén på begäran om omprövning. Enligt kommissionen är det endast beslutet att avslå hennes ansökan som går sökanden emot, i den meningen att det förändrar hennes rättsliga ställning och direkt och omedelbart påverkar hennes intressen. Epsos beslut av den 17 augusti 2015 förändrar inte denna bedömning, eftersom detta beslut endast innebär en vägran att beakta begäran om omprövning, och detta av formella skäl avseende försening. Kommissionen hävdar att detta beslut från Epsos sida är ”rent bekräftande”, saknar självständigt innehåll och inte kan anses ersätta beslutet om avslag på hennes ansökan. Enligt kommissionen kan detta beslut inte bli föremål för ett klagomål eller för en talan vid tribunalen.

23 Kommissionen hävdar att sökanden helt klart hade tillgång till rättsmedel. Kommissionen anser att sökanden hade möjlighet antingen att överklaga beslutet om avslag på hennes ansökan direkt vid unionsdomstolarna, i enlighet med artikel 270 FEUF, utan att dessförinnan behöva lämna in klagomål, eller att lämna in ett klagomål mot beslutet. Enligt kommissionen hade sökanden dock inte rätt att välja en ”tredje väg” genom att väcka talan mot en rättsakt som inte går henne emot. Enligt kommissionen hade sökanden också en juridisk möjlighet att få till stånd att uttagningskommittén omprövade beslutet att avslå hennes ansökan.

24 Kommissionen anser att även om Epsos beslut av den 17 augusti 2015 utgör en rättsakt som går sökanden emot hade hon ändå inte något faktiskt och aktuellt intresse av att få saken prövad i förevarande mål. Det är uppenbart att en eventuell ogiltigförklaring av Epsos beslut av den 17 augusti 2015 inte skulle medföra någon fördel för sökanden, eftersom beslutet att avslå hennes ansökan inte påverkas härav. Även om Epsos beslut av den 17 augusti 2015 skulle ogiltigförklaras, så kan uttagningskommittén, enligt kommissionen, inte uttala sig om beslutet att avslå ansökan. Hänvisningen till beslutet av den 3 april 2001 i målet Zaur-Gora och Dubigh/kommissionen (T-95/00 och T-96/00, EU:T:2001:114) saknar dessutom relevans, eftersom det i förevarande fall inte föreligger något nytt beslut från uttagningskommitténs sida som grundas på begäran om omprövning, varför ingen ny tidsfrist kan börja löpa.

25 Kommissionen har slutligen gjort gällande att sökandens yrkande, att uttagningskommitténs påstått ”implicita beslut” ska ogiltigförklaras, inte kan tas upp till sakprövning, eftersom principen om överensstämmelse mellan klagomålet och talan har åsidosatts. Kommissionen menar under alla omständigheter att detta yrkande från sökandens sida ska avslås, eftersom artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen vid Europeiska unionen (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) inte föreskriver att en begäran om omprövning av en uttagningskommittés beslut kan avslås implicit. Uttagningskommittén ingår inte i administrationen och är oberoende av denna, varför dess tystnad inte kan tolkas som ett ”implicit avslagsbeslut”. Frågan vad som blir följden av att en uttagningskommitté inte besvarar en begäran om omprövning är enligt kommissionen en rent hypotetisk fråga.

26 Sökanden har bestritt kommissionens argument.

27 Tribunalen finner det lämpligt att först pröva huruvida det andra yrkandet kan upptas till sakprövning och sedan pröva huruvida det första yrkandet kan upptas till sakprövning.

Huruvida det andra yrkandet kan upptas till sakprövning

28 Inledningsvis bör det noteras att sökanden i första hand riktar sin talan mot Epsos beslut av den 17 augusti 2015 och i andra hand mot ett påstått ”implicit beslut” av uttagningskommittén att inte bifalla begäran om omprövning.

29 I detta avseende bör det erinras om att enligt fast rättspraxis är det, när en deltagare i ett uttagningsprov begär att ett beslut som fattats av uttagningskommittén ska omprövas, det beslut som uttagningskommittén fattar efter att ha omprövat provdeltagarens situation som utgör den rättsakt som går denne emot, i den mening som avses i artikel 90.2 eller, i förekommande fall, artikel 91.1 i tjänsteföreskrifterna (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 3 april 2001, Zaur-Gora och Dubigh/kommissionen, T-95/00 och T-96/00, EU:T:2001:114, punkt 26, och dom av den 13 december 2006, Heus/kommissionen, T-173/05, EU:T:2006:392, punkt 19).

30 I förevarande fall är det utrett att det var Epso som antog beslutet av den 17 augusti 2015. Det framgår av kommissionens skriftliga inlagor och dess svar på tribunalens frågor att uttagningskommittén inte hade kännedom om sökandens begäran om omprövning. Kommissionen har uttryckligen medgett att sökandens begäran om omprövning inte ingick bland de begäranden om omprövning som överlämnats till uttagningskommittén. Det är även ostridigt att uttagningskommittén inte specifikt informeras i efterhand om Epsos beslut av den 17 augusti 2015 att inte beakta sökanden begäran om omprövning. Uttagningskommittén har på sin höjd getts ”allmän” information om att Epso nekat att behandla begäranden om omprövning som inkommit för sent.

31 Under dessa omständigheter finner tribunalen att eftersom uttagningskommittén inte hade kännedom om sökandens begäran om omprövning, kan kommittén inte anses ha fattat något ”implicit beslut” om avslag på sökandens begäran.

32 Det andra yrkandet saknar således föremål och kan följaktligen inte tas upp till prövning.

Huruvida det första yrkandet kan upptas till sakprövning

33 Vad beträffar kommissionens påstående att Epsos beslut av den 17 augusti 2015 inte är en rättsakt som går sökanden emot, är rent bekräftande, inte har något självständigt innehåll och inte ersätter beslutet om avslag på sökandens ansökan, konstaterar tribunalen att Epso genom beslutet av den 17 augusti 2015 avslagit sökandens begäran om omprövning. Det följer emellertid av den rättspraxis som nämns ovan i punkt 29 att ett beslut om avslag på en begäran om omprövning ska anses gå sökanden emot och således anses som ett beslut mot vilket talan kan väckas, om det hade antagits av uttagningskommittén.

34 Om, såsom i förevarande fall, en sökandes begäran om omprövning har avslagits av Epso, eftersom den inkommit för sent, har denne sökande ett starkt intresse av att få lagenligheten av detta beslut prövad av unionsdomstolen. Ett sådant avslag hindrar uttagningskommittén från att själv pröva denna begäran om omprövning, medan tribunalens eventuella ogiltigförklaring av beslutet skulle leda till att ett nytt beslut fattas avseende nämnda begäran om omprövning.

35 I punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna föreskrivs nämligen uttryckligen att om begäran om omprövning får ett positivt svar, så får den berörda personen återuppta uttagningsprovet från den etapp där denne uteslutits från förfarandet, oavsett hur långt uttagningsprovet har framskridit under tiden. Det faktum att det allmänna uttagningsprovet under mellantiden slutförts innebär inte att denna slutsats kan ifrågasättas, eftersom sökanden åtminstone fortfarande har ett intresse av att erhålla ett avgörande huruvida det aktuella urvalsförfarandet var lagenligt i syfte att förhindra att den påtalade rättsstridigheten skulle inträffa på nytt i framtiden i ett förfarande liknande det nu aktuella (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 juni 2007, Wunenburger/kommissionen, C-362/05 P,

EU:C:2007:322, punkt 50). Det är nämligen inte uteslutet att Epso kan spela en liknande roll i ett senare och liknande urvalsförfarande. Under dessa förhållanden kan kommissionen inte med framgång göra invändning om rättegångshinder på grund av att det allmänna uttagningsprovet slutförts under mellantiden.

36 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen att Epsos beslut av den 17 augusti 2015 utgör en rättsakt som går sökanden emot och att hon har ett faktiskt och tydligt intresse av att få detta beslut ogiltigförklarat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 september 2008, Angé Serrano m.fl./parlamentet, T-47/05, EU:T:2008:384, punkt 65).

Prövning i sak

37 Till stöd för sin talan åberopar sökanden fyra grunder. Den första grunden avser att Epso inte hade befogenhet att anta beslutet av den 17 augusti 2015, den andra grunden rör åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, den tredje grunden avser felaktig kvalificering av begäran om omprövning och den fjärde grunden rör felaktig bedömning av tidsfristen för ingivande av begäran om omprövning.

38 Sökanden har i sin första grund gjort gällande att begäran om omprövning var riktad mot beslutet om avslag på hennes ansökan, varför denna begäran borde ha överlämnats till den uttagningskommitté som fattat detta beslut, enligt den klara ordalydelsen i de allmänna villkoren. Sökanden anser särskilt att Epso inte har befogenhet att bedöma huruvida en begäran om omprövning inkommit för sent, eftersom Epsos enda funktion är att tillhandahålla ”administrativt stöd” till uttagningskommittéerna för allmänna uttagningsprov. Epso har på sin höjd befogenhet att meddela en uttagningskommitté att tidsfrister har löpt ut. Enligt sökanden föreligger ingen rättsakt som tillåter Epso att fatta det aktuella beslutet i uttagningskommitténs ställe. Ett sådant tillvägagångssätt har inte heller stöd i administrationens tidigare beslutspraxis. En annan tolkning är inte förenlig med Epsos funktion vad avser allmänna uttagningsprov. Sökanden har gjort gällande att det föreligger en allmän förvaltningsrättslig princip som säger att det ankommer på myndigheten själv eller på en högre instans att fatta beslut när beslut som fattats av denna myndighet överklagas. Sökanden har slutligen hävdat att Epso inte lyckats motivera sitt beslut av den 17 augusti 2015. Härav följer att Epso inte var i stånd att överta uttagningskommitténs roll i detta avseende.

39 Kommissionen har gjort gällande att Epso och uttagningskommittén är bundna av lydelsen i det aktuella meddelandet om allmänt uttagningsprov och i de allmänna bestämmelserna. Kommissionen har även understrukit att Epso och uttagningskommittén inte kan avvika från dessa bestämmelser utan att det påverkar uttagningsprovets laglighet, däribland vad avser iakttagandet av principen om likabehandling av sökandena. Kommissionen anser att de allmänna bestämmelserna uttryckligen föreskriver att det, i enlighet med fördelningen av befogenheter, är antingen uttagningskommittén eller Epso som ska besluta om åtgärder med anledning av en begäran om intern omprövning. Härav följer att Epso också är behörig att fatta ett beslut avseende en begäran om omprövning.

40 Kommissionen har gjort gällande att Epso – i enlighet med artikel 7.1 i bilaga III till tjänsteföreskrifterna, och Europaparlamentets, rådets, kommissionens, domstolens, revisionsrättens, Ekonomiska och sociala kommitténs, Regionkommitténs och EU-ombudsmannens beslut av den 25 juli 2002 om upprättande av [Epso] (EGT L 197, 2002, s. 53), och beslut 2002/621/EG fattat av generalsekreterarna vid Europaparlamentet, rådet, kommissionen, justitiesekreteraren vid domstolen, generalsekreterarna vid revisionsrätten, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och EU-ombudsmannens representant av den 25 juli 2002 om hur [Epso] ska organiseras och fungera (EGT L 197, 2002, s. 56) – ansvarar för att anordna uttagningsprov för att tillgodose personalbehovet i EU-institutionerna och för att säkerställa att enhetliga krav tillämpas i dessa uttagningsprov.

41 Kommissionen har i detta sammanhang påpekat att Epso har till uppgift att tillhandahålla administrativt stöd till uttagningskommittén, vilket inbegriper kontroll av att sökandena har iakttagit tidsfristerna i samband med förfarandet för omprövning. Domen av den 14 december 2011 i målet kommissionen/Pachtitis (T-361/10 P, EU:T:2011:742) bekräftar denna fördelning av befogenheter. Epso har således getts befogenhet att avslå en begäran om intern omprövning om den inte inkommit i rätt tid. En sådan uppgift överensstämmer med såväl andan i som syftet med dessa krav, eftersom den gör det möjligt att minska uttagningskommitténs arbetsbörda. Enligt kommissionen ska punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna tolkas som att de ”anger att samma organ ska pröva innehållet i det beslut som ska omprövas (det vill säga huruvida en prövning i sak av begäran om omprövning över huvud taget ska ske). I förevarande fall är det inte fråga om en ”omprövning” av innehållet i avslagsbeslutet utan endast dess formella aspekter. Det finns dock ingen anledning att tro att denna princip även gäller formella aspekter, såsom att tidsfristerna har respekterats. Kommissionen anser slutligen att Epsos befogenhet inte kan vara beroende av hur dess beslut har motiverats.

42 Som svar på tribunalens skriftliga frågor, vilka tribunalen har redogjort för i punkt 19 ovan, har kommissionen vidare gjort gällande att uttagningskommittén hade underrättats ”allmänt” om att Epso nekar att behandla en begäran om omprövning, om den har inkommit för sent. Enligt kommissionen är det normala förfarandet vid Epso att uttagningskommittén inte enskilt informeras om begäranden som inkommit för sent. Detta beror framför allt på att dessa begäranden ibland inkommer långt efter det möte då uttagningskommittén beslutar om de begäranden som inkommit i rätt tid. Kommissionen har vidare hänvisat till de rättsliga grunder och de påståenden som redan omnämnts i punkt 40 ovan, angående fördelningen av befogenheter mellan Epso och uttagningskommittén. Denna fördelning framgår av punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna, enligt vilken Epso har befogenhet att avslå en begäran om omprövning om den lämnas in efter tidsfristen, utan att överlämna den till uttagningskommittén. Kommissionen har slutligen hänvisat till principen om god förvaltningssed, tjänstens intresse och skyldigheten att respektera rimliga tidsfrister.

43 Sökanden har i sina synpunkter bestritt kommissionens påståenden.

44 Tribunalen påpekar att följande föreskrivs i punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna, med rubriken ”Förfarande för intern omprövning”:

”Du kan begära omprövning av alla beslut av uttagningskommittén eller Epso som direkt och omedelbart påverkar din rättsliga ställning i uttagningsprovet (dvs. som fastställer ditt resultat och/eller avgör om du går vidare till nästa etapp eller om du utesluts från uttagningsprovet).

Begäran om omprövning kan grundas på ett eller flera av följande skäl:

– Ett väsentligt fel i uttagningsförfarandet.

– Uttagningskommittén eller Epso har inte följt bestämmelserna för uttagningsförfarandet enligt tjänsteföreskrifterna, meddelandet om uttagningsprov, de här allmänna bestämmelserna och rättspraxis.

Observera att du inte får bestrida giltigheten av uttagningskommitténs bedömning av hur du klarat ett prov. …

Förfarande

Skicka in din begäran [om omprövning] inom tio kalenderdagar räknat från den dag då det beslut som du vill bestrida laddades upp på ditt Epsokonto, endast per e-post till följande adress:

– antingen via kontaktformuläret på Epsos webbplats,

– eller per post till [Epso].

…

Du måste tydligt ange vilket beslut du vill bestrida och skälen för din begäran.

De juridiska experterna vid Epso ansvarar för förfarandet vid intern omprövning.

När vi mottagit din begäran skickar vi ett mottagningsbevis inom 15 arbetsdagar.

Din begäran kommer därefter att granskas och överlämnas för behandling till samma enhet som antog det beslut som du bestrider (antingen uttagningskommittén eller Epso). Uttagningskommittén eller Epso fattar därefter ett beslut om din begäran. När ett beslut har fattats utarbetar de juridiska experterna ett motiverat svar med utgångspunkt i dina argument.

Vi kommer att göra en noggrann, rättvis och objektiv granskning av din begäran. Förfarandet kan ta flera veckor. Vi skickar dig ett motiverat beslut så snart som möjligt via ditt Epsokonto.

Om du får ett positivt svar på din begäran om omprövning får du, för att dina rättigheter ska tillvaratas, återuppta uttagningsprovet från den etapp där du uteslöts oavsett hur långt uttagningsprovet har framskridit under tiden.”

45 Formuleringen ”[d]in begäran kommer därefter att granskas och överlämnas för behandling till samma enhet som antog det beslut som du bestrider (antingen uttagningskommittén eller Epso)” åtföljs av en fotnot, med följande lydelse: ”Detta beror på uppdelningen av befogenheter enligt tjänsteföreskrifterna.”

46 För det första är det ostridigt att det organ som har fattat ”det angripna beslutet”, enligt den ovannämnda bestämmelsen, det vill säga beslutet om avslag på ansökan, var uttagningskommittén och inte Epso. Enligt punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna ankommer det således på uttagningskommittén och inte på Epso att uttala sig om sökandens begäran om omprövning.

47 Den omständigheten att sökandens begäran om omprövning avslogs av rent formella skäl saknar betydelse i detta avseende. De allmänna bestämmelserna gör nämligen inte någon åtskillnad beroende på om avslaget grundar sig på materiella eller formella skäl. Tvärtom framgår det av punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna att den befogenhet som tilldelats de juridiska experterna vid Epso begränsas till hantering av förfarandet för intern omprövning. I detta sammanhang ankom det endast på dessa experter att skicka sökanden ”ett mottagningsbevis inom 15 arbetsdagar”, räknat från mottagandet av begäran om omprövning.

48 Tribunalen finner därför att Epso, genom H., helt saknade rättslig grund för sitt beslut att avslå sökandens begäran om omprövning.

49 Kommissionens övriga argument föranleder inte någon annan bedömning.

50 För det första har kommissionen själv gjort gällande att Epso och uttagningskommittén är bundna av lydelsen i det aktuella meddelandet om allmänt uttagningsprov och i de allmänna bestämmelserna. Såsom har påpekats i punkterna 44–48 ovan följer det emellertid av de allmänna bestämmelserna att uttagningskommittén var det enda organ som var behörigt att fatta ett beslut avseende sökandens begäran om omprövning. Tvärtemot vad kommissionen har påstått (se punkt 39 ovan) blir det således, i detta fall, inte fråga om att avvika från de allmänna bestämmelserna eller, därefter, att inverka på uttagningsprovets lagenlighet, och i synnerhet principen om likabehandling av de sökande.

51 Vad för det andra gäller kommissionens påstående, som anges i punkterna 40–42 ovan, att Epso ansvarar för att anordna uttagningsprov för att tillgodose personalbehovet i institutionerna och för att säkerställa att enhetliga krav tillämpas i dessa uttagningsprov, och att i detta sammanhang tillhandahålla administrativt stöd till uttagningskommittén, konstaterar tribunalen att det därav inte följer att Epso själv kunde besluta att inte beakta sökandens begäran om omprövning, trots den klara ordalydelsen i de allmänna bestämmelserna, vilka ger uttagningskommittén denna befogenhet.

52 För det första finns det inget i lydelsen av artikel 7.1 i bilaga III till tjänsteföreskrifterna, vilken reglerar uttagningsförfaranden, som gör det möjligt att dra slutsatsen att Epso har en sådan befogenhet om det beslut som avses i begäran om omprövning antagits av uttagningskommittén. Även om det framgår av denna bestämmelse att unionsinstitutionerna har anförtrott Epso att vidta de åtgärder som behövs för att se till att enhetliga krav tillämpas i uttagningsförfaranden för EU-tjänstemän och i vissa förfaranden för bedömning och kontroll, så går det inte att därav dra slutsatsen att Epso i detta sammanhang har befogenhet att pröva en begäran om omprövning av ett beslut som fattats av uttagningskommittén.

53 Det ska även påpekas att det framgår av artikel 7.2 i bilaga III till tjänsteföreskrifterna, jämförd med de beslut som kommissionen har hänvisat till (se punkt 40 ovan), att de uppgifter som Epso anförtrotts omfattar att anordna allmänna uttagningsprov, att ge tekniskt stöd till en institution i ett internt uttagningsprov, att fastställa innehållet i delprov som anordnas av institutionerna och att definiera och organisera bedömningen av språklig förmåga. Tvärtemot vad kommissionen har hävdat kan Epsos beslut att inte beakta en begäran om omprövning av ett beslut som fattats av uttagningskommittén inte anses som något som ingår i uppgiften att ge tekniskt stöd eller bistånd till uttagningskommittén eller som något annat som ingår övriga uppgifter som anförtrotts Epso enligt vad som framgår ovan.

54 Det bör i detta sammanhang också påpekas att, såsom sökanden med rätta har gjort gällande, det aktuella fallet skiljer sig väsentligt från en situation där Epso exempelvis endast underrättat uttagningskommittén om att en begäran om omprövning getts in för sent, samtidigt som uttagningskommittén ges handlingsutrymme att i varje enskilt fall bestämma hur den ska hantera situationen. Tribunalen konstaterar dessutom att frågan huruvida, i en sådan situation som den här aktuella, en begäran om omprövning har inkommit för sent inte nödvändigtvis är en enkel procedurfråga, såsom kommissionen tycks antyda, utan kan vara komplicerad, i det avseendet att svaret på frågan kan bero på en bedömning av tekniska detaljer, såsom exakt vilket datum uttagningskommitténs beslut delgavs den berörda sökanden.

55 Vad vidare gäller domen av den 14 december 2011 i målet kommissionen/Pachtitis (T-361/10 P, EU:T:2011:742, punkt 52 och följande punkter), vilken har åberopats av kommissionen, konstaterar tribunalen att inte heller denna dom ger stöd för påståendet att Epso själv kunde vägra att beakta sökandens begäran om omprövning. Det ska härvid noteras att de omständigheter som gav upphov till ovannämnda dom skilde sig från omständigheterna i förevarande fall, eftersom det där inte var fråga om att reagera på en begäran om omprövning som ingetts enligt de allmänna bestämmelserna, utan att avgöra vem som hade befogenhet att bestämma innehållet i urvalsproven i ett allmänt uttagningsprov.

56 Vidare framgår det av domen av den 14 december 2011 i målet kommissionen/Pachtitis (T-361/10 P, EU:T:2011:742) att Epso inte hade den påstådda ovannämnda befogenheten. Tvärtom konstaterades det, i punkt 52 i nämnda dom, att varken valet eller bedömningen av ämnen för de frågor som ställs under ett uttagningsprov omfattas av Epsos befogenhet, samtidigt som det i punkt 54 i nämnda dom konstaterades att de relevanta bestämmelserna snarare gav Epso rollen att bistå uttagningskommittén vid genomförandet av ett uttagningsprov, på så sätt att Epso har till uppgift att utveckla metoder och tekniker för urval.

57 Tribunalen påpekar slutligen, för fullständighetens skull, att kommissionen i förevarande fall inte har angett exakt vilka bestämmelser den grundat sig på till stöd för sina påståenden om Epsos befogenhet att vägra att beakta sökandens begäran om omprövning (se punkt 40 ovan). I alla händelser kan det

konstateras att dessa beslut har lägre rang i normhierarkin än bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 december 2011, kommissionen/Pachtitis, T-361/10 P, EU:T:2011:742, punkt 53). Dessa allmänna hänvisningar från kommissionens sida ger således inte heller stöd för att frångå slutsatsen att den ovannämnda befogenheten ligger utanför Epsos ansvarsområde.

58 Under dessa omständigheter har kommissionen inte lyckats visa att Epso hade rätt att själv avslå sökandens begäran om omprövning med motiveringen att denna begäran, enligt Epsos bedömning, hade inkommit för sent. Det kan inte anses att Epsos beslut överensstämde med andan i eller syftet med de krav som kommissionen har hänvisat till, med hänvisning till att detta beslut, enligt Epsos egna uppgifter, ”gjorde det möjligt att minska uttagningskommitténs arbetsbörda”. I detta avseende är det tillräckligt att notera att sådana överväganden inte får väga tyngre än den klara lydelsen av den bestämmelse som bestämmer fördelningen av befogenheter, nämligen, i förevarande fall, i punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna.

59 Vad gäller kommissionens övriga påståenden som hänvisar till sådana faktorer som behovet av att respektera en rimlig tidsfrist och att handla i tjänstens intresse eller, mer allmänt, i enlighet med principen om god förvaltning, som stadgas i artikel 41.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen, finner tribunalen dessutom att dessa påståenden är verkningslösa i förevarande fall.

60 För det första har kommissionen, såsom sökanden har gjort gällande i sitt yttrande över kommissionens svar på tribunalens frågor, nämligen inte hävdat och än mindre visat att sökandens begäran om omprövning i förevarande fall hade överlämnats till Epso lång tid efter det att uttagningskommittén hållit sitt sammanträde under vilket den bedömt de begäranden om omprövning som inkommit i rätt tid. När det gäller kommissionens påstående om uttagningskommitténs arbetsbörda för det fall att denna skulle bli tvungen att hålla ytterligare sammanträden, för att pröva begäranden som helt uppenbart inkommit för sent, konstaterar tribunalen till att börja med att det står klart att behandlingen av vissa av dessa begäranden inte kan vara särskilt tidskrävande. För det andra och under alla omständigheter, ingår uttagningskommitténs uppgift att ta ställning i en sådan fråga i god förvaltning.

61 Det framgår vidare av ordalydelsen i punkt 3.4.3 i de allmänna bestämmelserna att det var tänkt att prövningen av begäranden om omprövning skulle genomföras noggrant, rättvist och objektivt och att förfarandet ”kan ta flera veckor”. Det angavs också uttryckligen att om begäran om omprövning fick ett positivt svar, så skulle den berörda personen tillåtas att återuppta uttagningsprovet från den etapp där denne uteslutits ”oavsett hur långt uttagningsprovet [hade] framskridit under tiden”. Detta övervägande är knutet till behovet av att skydda berörda personers rättigheter. Dessa faktorer leder tillsammans till slutsatsen att artikel 41.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna i förevarande fall inte får tolkas så, att den med hänsyn till god förvaltning föreskriver att avsteg ska göras från de allmänna bestämmelserna, vad gäller uttagningskommitténs befogenhet att ta ställning till begäran om omprövning.

62 När det slutligen gäller kommissionens påstående att uttagningskommittén hade underrättats ”allmänt” om att Epso nekar att behandla en begäran om omprövning, om den har inkommit för sent, konstaterar tribunalen, såsom sökanden har gjort gällande i sitt yttrande över kommissionens svar på tribunalens frågor, att detta påstående inte stöds av någon bevisning, direkt eller indirekt. I vilket fall som helst kvarstår faktum att även om man antar att uttagningskommittén faktiskt var informerad, i allmänna ordalag, om att Epso hade för avsikt att förfara på detta sätt, så ger en sådan allmän information inte uttagningskommittén möjlighet att utöva den befogenhet denna anförtrotts enligt punkt 3.4.3 av de allmänna bestämmelserna i detta avseende.

63 Mot bakgrund av det ovan anförda ska talan bifallas såvitt avser sökandens första grund. Utan att det är nödvändigt att pröva sökandens övriga grunder, eller frågan huruvida handlingar som inte hänför sig till Epsos befogenheter och som har lagts fram av kommissionen för första gången i bilagan till dupliken eller som svar på domstolens frågor kan beaktas, anser tribunalen att Epsos beslut av den 17 augusti 2015 ska ogiltigförklaras på grund av bristande befogenhet.

Rättegångskostnader

64 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom kommissionen i huvudsak har tappat målet, ska den förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med sökandens yrkande.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen),

följande:

1) Det beslut som meddelats av Europeiska rekryteringsbyrån (Epso) den 17 augusti 2015 att inte beakta begäran om omprövning av uttagningskommitténs beslut att inte bevilja HM tillträde till nästa etapp i uttagningsprovet Epso/AST-SC/03/15–3 ogiltigförklaras.

2) Talan ogillas i övrigt.

3) Europeiska kommissionen ska ersätta rättegångskostnaderna.

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 21 november 2018.

Underskrifter